

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1710208321
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1710208321.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcov: X/W. H., naL. XX.XX.XXXX, Z. M. X, X. Y., X/W. I., I. XX.XX.XXXX, Z. M. X, X. Y., X/ R. N. E., I. XX.XX.XXXX, Z. B. V. XX, X. Y., žalobkyne 1/ a 3/ zastúpené: Mgr. Eva Braxatorisová, advokátka, so sídlom Trenčianska 17, Bratislava, proti žalovanému: W. H.L., I. XX.XX.XXXX, Z. M. X, X. Y., zastúpenému: JUDr. Jindřich Stoszek, advokát, so sídlom Černyševského 26, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.10.2021 č. k. 5C/213/2010 - 344 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyne 1/, 2/ a 3/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že žalobkyňa 1/ je vlastníčkou podielu o veľkosti 1/2 k nehnuteľnostiam - pozemkom zapísaným na LV č. XXXX, N.Ú. V., vedených Okresným úradom Senec, katastrálny odbor, parcela H. XXXX/XX, druh pozemku záhrady o výmere 322 m², parcela H. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 84 m², parcela H. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 36 m²; zároveň určil, že uvedené nehnuteľnosti v podiele 1/4 patria do dedičstva po poručiťke W. L.W., L. O., I. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. V. XX, V., E. XX.XX.XXXX a vo veľkosti podielu 1/4 do dedičstva po poručiťovi N. L.L., I. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. V. XX, V., E. XX.XX.XXXX. Rozhodol, že žalobkyne 1/až 3/majú nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Uviedol, že pôvodný žalobcovia W. L. F. N. L.U. sa domáhali určenia, že podiel vo vlastníctve žalovaného na pozemku zapísanom na LV č. XXXX, vedenom pre k. ú. X. Y. a to parcela č. XXXX/XX, druh pozemku záhrady o výmere 322 m², parcela č. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 84 m² a parcela Č. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 36 m² sa prikazujú do výlučného vlastníctva žalobcov; a to z dôvodov, že darovacou zmluvou z 15.07.1998 darovali predmetné pozemky žalovanému a jeho manželke, ich dcére W. H., žalovaný svojim správaním voči nim aj voči ich dcére hrubo porušil dobré mravy a žiadosťou zo dňa 08.03.2010 ho požiadali o vrátenie daru. Pôvodní žalobcovia zomreli, W. L. X. XX.XX.XXXX F. N. L.L. X. XX.XX.XXXX, dedičkami po poručiťoch boli žalobkyne 1/až 3/. Rozsudkom zo dňa 12.10.2016 č. k. 5C/213/2010 - 94 žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania; uznesením odvolacieho súdu č. k. 8Co/172/2018 - 153 zo dňa 31.07.2019 bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu, že pôvodný petit žaloby podanej pôvodnými žalobcami 1/a 2/ obsahoval vady preto mal súd prvej inštancie vyzvať žalobcov, resp. žalobkyne 1/až 3/podľa § 129 Csp na doplnenie petitu žaloby, keďže aj v čase vstupu žalobkyní do konania nebola žaloba dostatočne určitá a zrozumiteľná. Uznesením zo dňa 18.05.2020 vyzval žalobkyne, aby neúplnú žalobu špecifikovali a

uviedli, čoho sa konaní domáhajú. Uznesením č. k. 5C/213/2010 - 242 na pojednávaní dňa 21.09.2020 pripustil zmenu petitu, ktorou sa žalobkyne domáhali určenia, že žalobkyňa 1/ je vlastníčkou podielu o veľkosti 1/2 k predmetným pozemkom a že tieto pozemky v podiele 1/4 patria do dedičstva po poručiteľke W. L.U. a vo veľkosti podielu 1/4 do dedičstva po poručiteľovi N. L.U.. Skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním posúdil podľa § 628 ods. 1, § 630, § 34, § 37 ods. 1, § 38 ods. 1, 2, § 123, § 143, § 137 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 137 C.s.p. a dospel k záveru, že žalobkyne 1/ až 3/preukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva a určení, že vec patrí do dedičstva, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobkyň, ako dedičiek predmetných nehnuteľností po darcoch, by bolo zmarené a výrok súdu, ktorý je predmetom tohto sporu, je potrebný v konaní pred iným orgánom a to okresným úradom - katastrálny odbor. Žalobkyne 2/a 3/zároveň nemajú inú možnosť ako dosiahnuť ochranu svojich práv a nárokov vyplývajúcich z ich práva na dedenie; len súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Ďalej dospel k záveru, že darovacou zmluvou zo dňa 15.07.1998 žalobkyňa 1/a žalovaný nadobudli predmetné nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva o veľkosti spoluvlastníckeho podielu každý 1/2, pričom predmetom sporu je spoluvlastnícky podiel žalovaného. Poukázal na nesprávne vykonaný zápis na LV č. XXXX, N.. Ú.. V., že nehnuteľnosti sú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov žalobkyne 1/a žalovaného, keď ich manželstvo vzniklo dňa 06.05.1989, rozvedené bolo dňa 20.04.2010, pričom podľa § 143 Občianskeho zákonníka veci nadobudnuté darovaním nie je možné nadobudnúť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a keďže v darovacej zmluve zo dňa 15.07.1998 nie je určená veľkosť podielov, platí, že je veľkosť spoluvlastníckych podielov rovnaká. Uviedol, že počas konania pôvodní žalobcovia (darcovia) zomreli a keďže rozhodnutie súdu v konaní o vrátenie daru má deklaratórny charakter; len deklaruje skutočnosť, ktorá už nastala - výzva pôvodných žalobcov na vrátenie daru z dôvodu správania sa obdarovaného voči darcovi a ich rodine, ako aktívne vecne legitimované subjekty vstúpili do konania ich právni nástupcovia - žalobkyne 1/- 3/. Zároveň s ohľadom na zmenu subjektov na strane žalobcov pripustil uznesením zo dňa 21.09.2020 zmenu žalobného petitu, ktorý žalobkyne upravili tak, aby súd určil, že podiel na predmetných nehnuteľnostiach patrí do dedičstva po pôvodných žalobcoch a v časti podielu žalobkyne 1/potvrdil jej spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 vzhľadom na nesprávny zápis Okresného úradu Senec, správa katastra. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobkyňa 1/(dcéra darcov) žila so žalovaným v manželstve, na darovaných nehnuteľnostiach si spoločne postavili rodinný dom, ktorý spolu so svojimi dcérami užívali až do roku 2010, kedy sa žalovaný rozhodol pre neznesiteľné spolužitie domácnosť opustiť. Zároveň žalovanému bolo uznesením Okresného súdu Pezinok č. k. 4C/72/2010 - 33 zo dňa 20.04.2010 zakázané vstupovať do spoločného rodinného domu. Zlé vzťahy medzi manželmi, ktoré vyvrcholili vydaním neodkladného opatrenia, započali v roku 2004 - 2005 a trvali až do odsťahovania sa žalovaného zo spoločnej domácnosti v roku 2010. Správanie žalovaného bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi a prekračovalo bežné nezhody medzi manželmi, pričom tento záver mal preukázaný najmä výpoveďou svedkyne X. H., ktorej výpoveď plne korešponduje so skutočnosťami uvedenými žalobkyňou 1/ v jej písomných podaniach a prednesoch na pojednávaní. Dané skutkové závery potvrdzuje aj znalecký posudok č.23/2010, vypracovaný B.. R. T., z ktorého vyplýva, že tvrdenia žalobkyne 1/o správaní sa žalovaného v spoločnej domácnosti možno považovať za vierohodné, o skutočnostiach prežitých sa snaží vypovedať v súlade s tým, ako ich vnímala, je schopná správne vnímať a interpretovať pôsobiace podnety, znalec u nej nezistil tendenciu skresľovať, zahmlievať a zatajovať ňou vnímané a následne reprodukované skutočnosti a udalosti. V jej osobnosti nezistil hysterické rysy a v rámci osobnosti nemá ani sklony k fabulácii. U dcéry X. H. znalec zistil, že nemá sklony ku konfabuláciám, realitu vníma veľmi dobre, má však tendenciu na ňu zvýšene emočne reagovať; sú u nej naznačené isté rysy nezrelosti, ale z psychologického hľadiska nemožno hovoriť o vyhranenejších „hysterických rysoch“. Obdobné skutkové závery vyplývajú aj zo správy psychológa W.. B. I., podľa ktorej výpoveď žalobkyne 1/ o prežitej traume spôsobenej partnerom (žalovaným) imponuje ako dôveryhodná z dôvodov, že vnímanie a prežívanie fyzickej agresivity a psychického týrania je abnormné a v tomto smere korešponduje s prežívaním obetí domáceho násillia, vnímanie a prežívanie vlastnej osoby a potrieb bolo silne potlačené a základnou motiváciou jej správania bola ochrana dcér pred výbuchmi otca a snaha o ich predchádzanie plnením povinností stanovených manželom. Rozprávanie žalobkyne 1/korešponduje s klasickým cyklom partnerského domáceho násillia a obsahuje podrobnosti a špecifikácie vlastné len spolužitiu týchto dvoch konkrétnych osôb a to konzistentne počas celého rozhovoru. Neverbálna komunikácia a sprievodné emočné prežívanie pri opisovaní násillných incidentov jasne imponuje ako autentické a korešponduje s hovoreným obsahom. Zo správy z poradenského procesu dňa 19.03.2010 vypracovaný W.. L. G. vyplýva, že správanie a reakcie žalobkyne 1/sú adekvátne správaniu týraných žien (ospravedlňovanie partnera, hľadanie chýb v sebe, zľahčovanie celej situácie, úniky z domu, snaha o ochranu detí, zničené sebavedomie a pod.) a preto sociálna pracovníčka nemá pochybnosti o ich

dôveryhodnosti ako aj dôveryhodnosti informácií, ktoré jej počas spoločných stretnutí poskytla. Za správanie žalovaného hrubo porušujúce dobré mravy považoval najmä, že od roku 2006 - 2007 mal žalovaný žalobkyni 1/a dcére X. spôsobiť fyzické a psychické utrpenie hlavne tým, že na žalobkyňu 1/fyzicky aj slovne útočil tým, že ju pichal, udieral do bolestivých výstupkov ramien rúk, silno jej stláčal ruky, pričom jej spôsobil modriny, ťahal ju za vlasy, sácal ju, vyhrážal sa jej podrezaním, zohavením tváre tak, že ju jednou rukou chytil pod krk a v druhej ruke držal pohár a použil slová v tom zmysle, že ju podreže, zohaví jej krk, aby si vybrala kade to chce a aby ukázala, čo zmôže a dokáže; v októbri 2009 pri jazde autom jej vytrhával volant z rúk, mykal nim, vykrikoval, že sa idú zabiť a aby dokázala čo vie, keď je bezmocná, často jej vulgárne nadával, ponižoval ju a to aj v súvislosti s gynekologickými operáciami, ktoré musela podstúpiť, vynucoval si sex a nebral ohľad na podstúpené operácie, vykrikoval, že jej zbalí veci a vyhodí ju z domu. Vyvolával hádky bez zjavnej príčiny, kontroloval jej mobilný telefón a vymazával z neho dôležité pracovné SMS správy. Dcére X. spôsobil psychické utrpenie tým, že ju citovo vydieral, ponižoval slovami, že je neschopná, nič nedokáže, svojimi neustálymi požiadavkami a vynucovaním si neustálej pozornosti ju sústavne vyrušoval počas prípravy do školy, keď sa zamkla pred ním izbe, aby ju nemohol vyrušovať, rozkopal dvere na detskej izbe, pri jedle na ňu slovne útočil a provokoval ju, čo vyústilo v jednom prípade až do jej reakcie, že zhodila na zem tanier aj s jedlom a črepom z taniera si rezala ľavú ruku na predlaktí zhora so slovami, či toto chce docieľiť svojim chovaním, aby si ublížila, vulgárne jej nadával, čo ju prinútilo často unikať z domu a vyhľadať spolu s matkou psychologickú pomoc. Nepriklonil sa k argumentácii žalovaného, že sa jednalo o bežné manželské konflikty a správanie voči dcére bolo len „otcovského“ charakteru, a to z dôvodu, že všetky odborné vyjadrenia a znalecký posudok zhodne konštatovali, že u žalobkyni 1/a dcéry X. sa prejavujú charakteristické znaky týrania v domácom prostredí a nemajú tendenciu k fabuláciám. Neprihliadol na námietku premlčania žalovaného, ktorý tvrdil, že k správaniu voči členom rodiny, ktoré hrubo porušovalo dobré mravy, malo dochádzať v rokoch 2004 - 2006 a výzva na vrátenie daru mu bola doručená až 08.03.2010, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Uviedol, že správanie hrubo porušujúce dobré mravy voči členom rodiny darcov mal za preukázané až do rozvodu manželstva v roku 2010, teda výzva na vrátenie daru bola doručená žalovanému včas pred uplynutím premlčacej doby. Mal za preukázané, že boli naplnené podmienky na vrátenie daru, keď, že obdarovaný - žalovaný sa k členom rodiny darcov správal spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy; jeho správanie trvalo po dlhú dobu a vyústilo rozvodom manželstva žalobkyne 1/a žalovaného; porušovanie dobrých mravov bolo značnej intenzity a jednalo sa o sústavné porušovanie. Vzhľadom na to bola splnená hmotnoprávna podmienka na vrátenie daru a právni predchodcovia žalobcov splnili aj procesnú podmienku doručením výzvy na vrátenie daru žalovanému. Rozsudkom zároveň opravil nesprávny zápis Okresného úradu Senec, katastrálny odbor. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný, a to z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b, d, f, h C.s.p. a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov konania. Namietal nesprávny postup súdu spočívajúci v pripustení zmeny petitu žaloby, ktorú pripustil v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu najmä časti I. petitu. Absentuje aktívna hmotnoprávna aj procesnoprávna legitímácia žalobkyne 2/ 3/ a naliehavý právny záujem žalobcov ako predpoklad určovacej žaloby. Ide o vadu, ktorá je odstrániteľná v reklamačnom konaní na príslušnom orgáne štátnej správy, príp. v samostatnom súdnom konaní s iným rozsahom účastníkov, ako v tomto konaní. Žalobkyne 2/a 3/nie sú v postavení, kedy by sa mohli domáhať súdnej ochrany vo vzťahoch týkajúcich sa žalobkyne 1/a žalovaného. Poukázal na rozdielnosť právnych titulov uplatneného nároku a namietal, že predmet rozšíreného návrhu zasahuje do konania o vysporiadanie BSM, ktorý rozhoduje iný zákonný sudca. Poukázal na to, že darujúci sa podaním spísaným 08.03.2010 domáhajú vrátenia daru pár dní po tom, čo ich dcéra podala návrh na rozvod manželstva, trestné oznámenie proti žalovanému a návrh na nariadenie predbežného opatrenia na vylúčenie manžela z užívania spoločného domu a argumentuje sa tým, že týranie celej rodiny sa datuje od svojho počiatku v roku 2006 - 2007, a teda je zjavná účelovosť opatrení na vrátenie daru. Napadnutý rozsudok si protirečí, pretože sa nevyporiadal s ním vznesenou námietkou premlčania. Poukázal na bod 39 rozsudku a namietal, že, ak by sa správal v rozpore s dobrými mravmi v čase ako uviedli, že od roku 2006 - 2007 mal žalobkyni 1/a dcére X. spôsobiť fyzické a psychické utrpenie, bol by nárok na vrátenie daru premlčaný; žalobu na vrátenie daru darujúci podali 16.07.2010. Súd svoje rozhodnutie opiera aj o udalosti vytrhnuté z kontextu ...v októbri 2009 pri jazde autom jej vytrhával volant z rúk, mykal ním, vykrikoval slová, že sa idú zabiť a aby dokázala čo vie, keď je bezmocná, často jej vulgárne nadával, ponižoval ju a to aj v súvislosti s gynekologickými operáciami, ktoré musela podstúpiť, vynucoval si sex a nebral ohľad na podstúpené operácie, vykrikovali jej, že jej zbalí veci ...a napriek obrane žalovaného v dôkaznej situácii tvrdenia

proti tvrdeniu tieto nepodložené údaje žalobkyne akceptoval; vychádzal z jej trestného oznámenia, výpovedí, znaleckých posudkov, avšak tieto informácie vždy vychádzali len od nej a premietajú sa do viacerých dôkazov akceptovaných súdom. Súd žalobu žalobkyne 1/na vylúčenie zo spoločného bývania zamietol a orgány činné v trestnom konaní mu nevzniesli obvinenie a dokonca jeho konanie nebolo považované ani za priestupok. Podľa jeho názoru súd prelomil ustanovenie § 193 a 194 ods. 2 C.s.p. sú tu teda pochybnosti či k udalostiam, o ktoré oprel súd prvej inštancie skutočne došlo, kedy a v akom rozsahu. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. V bode 17. súd cituje z trestného oznámenia podaného žalobkyňou 1/; ak by mali byť pravdivé bolo by mu nepochybne vznesené obvinenie a bol by odsúdený, avšak zdôraznil, že mu žiadne obvinenie vznesené nebolo a vec nebola riešená ani ako priestupok, jediným vysvetlením je, že skutok sa nestal a nie je trestným činom ani priestupkom. Súd prvej inštancie neprihliadol k okolnostiam spochybňujúcim tvrdenia žalobkyne 1, napr. k tomu, čo dcéra žalovaného považovala za veľkú krivdu, že jej znepriístupniť internet, k tomu, že pripustila negatívny vplyv svojej matky tiež požívajúcej alkoholické nápoje, o čom znalci a odborníci posudzujúci psychický stav a vierohodnosť výpovedí nevedeli. Súd neskúmal, či mala vplyv na nepriaznivý stav dcér aj matka a v akom rozsahu. Teta I., dcéru X., keď si sťažovala, označila ako hysterickú kravu a prerušila s ňou kontakt - ako vyplýva z výpovede svedkyne X. H. a tým je spochybnená aj objektivita tejto svedkyne. Uviedol, že nechce vec zľahčovať ale v podstate súd rozhodol o tom, že sa správal v hrubom rozpore s dobrými mravmi, keď háji svoje záujmy manžela v manželských konfliktov a pri výchove detí. Z rozsudku nezistil, čoho sa mal dopustiť resp. čo viedlo darujúcich k tomu, aby ho vyzvali na vrátenie daru. Z podania darujúcich sa nedá určiť, aké konanie žalovaného malo ísť a v akom časovom období. Konanie obdarovaného musí byť konkrétne označené, objektivizované, aby súd mohol dospieť k jednoznačnému záveru, že svojím konaním pred dátumom 08.03.2010 porušil voči darujúcim, ich dcére a deťom dobré mravy. Ani svedkovia nešpecifikovali o aké útoky žalovaného voči pôvodným žalobcom, kde a v akom období malo ísť. Z výpovedí vyplýva, že mali iba sprostredkované informácie o vzťahoch medzi manželmi od svojej dcéry a vnučky, ktoré neboli objektivne. Poukázal na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že obdarovaný nie je povinný znášať príkoria a útoky darujúcich a blízkych osôb, ich provokácie, má právo sa primeraným spôsobom brániť a hájiť svoje záujmy. To platí aj pre opatrenia rodiča - otca, ktorý v záujme svojich povinností zo zákona o rodine je povinný voči deťom uplatňovať výchovnú prax. Podľa jeho názoru právny úkon darujúcich je neurčitý, nezrozumiteľný a nekonkrétny do tej miery, že je neplatný; tento úkon podpísali obaja darujúci, ale prelína sa v ňom jednotné číslo; konania, ktorých sa mal žalovaný dopustiť v rozpore s dobrými mravmi, sú opísané všeobecne, nekonkrétne, fyzickými a verbálnymi útokmi na svoju dcéru ...opakované negatívne verbálne napádanie mňa a môjho manžela ...Ustanovenie § 37 požaduje pri uskutočnení právneho úkonu na vrátenie daru aspoň základné kontúry popisu správania obdarovaného, nepochybne časové, miestne súvislosti, bližší popis verbálnych útokov a fyzických útokov. Ak by súd pristúpil na argument žalobcov, potom by obecné inštitúty darovacej zmluvy stratil svoj význam, pretože darujúci by mohol uviesť do výzvy na vrátenie daru paušálne iba vetu, že žiada vrátiť dar, pretože sa obdarovaný voči nemu dopustil konania v rozpore s dobrými mravmi. Takýto výklad inštitútu darovacej zmluvy by zrušil jeho význam. V danom prípade vzhľadom na časové nadväznosti s výzvou na vrátenie daru - trestného oznámenia, návrhu na vylúčenie žalovaného z bývania a návrhu na rozvod ide o preukázanie súvislosti, ku ktorej mal súd prihliadnuť. Keďže darujúci neuviedli žiadne časové súvislosti vo výzve na vrátenie daru ani v žalobnom návrhu, podľa ktorých by bolo možné určiť konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi na časovej osi - vzniesol námietku premičania. Z výpovede svedkyne - dcéry strán možno zistiť, že jeho nevhodné správanie datuje k rokom 2005 - 2006; darujúci však odstúpili od darovacej zmluvy až 08.03.2010 a žalobu na vrátenie daru podali až 16.07.2010. Uviedol, že nemožno spravodlivo žiadať, aby niekto preukazoval reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. V danom prípade to znamená, že žalovaný nemá povinnosť preukázať neexistenciu skutočností uvádzaných žalobkyňou. Z vykonaného dokazovania súd nemohol zistiť akého konania, kde, kedy a za akých okolností sa žalovaný mal voči svojim blízkym dopustiť. Dcéra účastníkov uviedla, že k nejakému konaniu malo dôjsť od roku 2005 - 2006, ale nedokázala ho popísať okrem okolností, že otec požíval alkoholické nápoje. Požívala ich však aj jeho vtedajšia manželka - žalobkyňa 1/a provokovala žalobcu ťažko teda posudzovať, kto z nich má podiel na nepriaznivom psychickom stave dcéry a do akej miery. Pokiaľ dcéra ako dôvod na privolanie policajnej hliadky uviedla, že otec jej vypol internet, nejde o konanie v rozpore s dobrými mravmi, ale ide o výchovné opatrenie otca. Závislosť dcéry na internete a sociálnych sieťach a nebola skúmaná a opatrenie otca sa tak javí správne. Objektivitu tohto záveru preukazuje aj reakcia policajnej hliadky. Nebolo skúmané do akej miery ovplyvnila závislosť na internete psychický stav dcéry; za rozhodujúce negatívne charakteristiky správania žalovaného svedkovia uvádzali alkohol a krik, čo podľa jeho názoru nestačí k záveru, že sa správal v hrubom rozpore s dobrými mravmi v takej miere, že to umožňovalo

darujúcim domáhať sa vrátenia daru. Podľa jeho názoru ani súd nedokáže z vykonaného dokazovania vypreparať, kedy, kde, voči komu a akého sa žalobca dopustil konania v rozpore s dobrými mravmi.

3. Žalobkyne 1/a 3/vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a rozhodnúť o náhrade trov konania. Uviedli, že existuje naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva - podielov k nehnuteľnostiam, keď otázku vrátenia daru nie je možné vyriešiť bez toho, aby bol vyriešený nesprávny zápis na LV týkajúci sa celej nehnuteľnosti. Súd nemohol konanie prerušiť, aby sa táto otázka vyriešila záväzne v inom konaní, ako navrhoval žalovaný, keďže po odstúpení od darovacej zmluvy už nie je možné určiť, že nehnuteľnosť je v podielovom spoluvlastníctve bývalých manželov. Bráni tomu ustálená judikatúra, podľa ktorej obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulú a ani do budúcnosti. Určenie právnych vzťahov k nehnuteľnosti je preto potrebné vyriešiť v celosti v jednom konaní, pričom medzi stranami nebolo sporné, že 1/2 patrí žalobkyni 1/. Uviedli, že v konaní o vyporiadaní BSM vyhlásil žalovaný, že predmetom vyporiadania pozemky nie sú a považuje tento majetok za majetok v podielovom spoluvlastníctve. Ak je 1/2 nehnuteľnosti predmetom sporu z titulu vrátenia daru, postupoval súd správne, ak pripustil zmenu petitu tak, aby vyriešil najskôr predbežnú otázku vlastníckeho práva a umožnil vykonať zápis do katastra nehnuteľností vo vzťahu k celej nehnuteľnosti. Takéto usporiadanie vyplýva priamo zo zákona, keď darovanie je možné len do podielového spoluvlastníctva a teda na určovacej žalobe bol naliehavý právny záujem; tento majú aj osoby, ktoré nie sú adresátmi či účastníkmi úkonu, ak toto určenie má na ich právne postavenie dopad. Ostatní spoluvlastníci by bez takéhoto určenia boli v neistom postavení, keď bez určenia vlastníckych podielov na celej nehnuteľnosti, by nemohli ani so svojím podielom nakladať a uplatňovať aj ďalšie práva spoluvlastníkov. Ďalej uviedli, že darcovia sa domáhali vrátenia daru z dôvodu domáceho násillia - dlhodobého násillného správania voči blízkym osobám, prejavujúceho sa formou ponižovania, psychického násillia, fyzických útokov, vyhrážok, schválnosti, urážok, zanedbávania starostlivosti a každodenného ho bezdôvodného agresívneho správania pod vplyvom alkoholu. Nešlo teda o konkrétny skutok, ale o spôsob každodenného správania voči rodine, ktoré až svojou dlhodobosťou a zlomyseľnosťou vyvolalo neznesiteľnosť spolunažívania a závažné psychické následky na živote blízkych osôb. Je preto nemožné opísať každodenné útoky počas mnohých rokoch, založené často na banálnych situáciách, ktoré však eskalovali do absolútneho zúfalstva ich vnučky a dcéry. Požiadavka ich podrobného rozpisovania v písomnej výzve na vrátenie daru, najmä, ak boli predtým predmetom ich rozhovorov o vrátenie daru, sa javí ako nedôvodná a neprimeraná. Písomná výzva bola zaslaná pred podaním žaloby, keďže na verbálne žiadosti žalovaný nereagoval a za účelom preukázania voči súdu. Poukázali na text žaloby, v ktorom uviedli „obaja sme vyzvali k vráteniu darunaposledy listom zo dňa 08.03.2010“, ktoré tvrdenie žalovaný nerozporoval a nespochybnil ani výpoveď žalobkyne 3/, ktorá všetky tvrdenia v žalobe označila za pravdivé. Podľa rozhodovacej praxe súdov, písomná výzva sa pre platnosť právneho úkonu nevyžaduje (napr. NS ČR sp. zn. 21Cdo/202/2013), teda účinná je aj ústna výzva na vrátenie daru. Namietali, že obrana žalovaného, že nevie, aké skutky mali žalobcovia na mysli ani podľa žaloby, je účelová. V pripojenom trestnom oznámení boli skutky špecifikovane dostatočne, keď na základe tohto trestného oznámenia bolo aj začaté trestné stíhanie. Žalovaný nijako vierohodne nevysvetlil, aké vzťahy mal s darcami, najmä v čase ťažkej choroby darykyne, ako sa stavali k informáciám z trestného oznámenia, ktoré podala ich dcéra a neprodukoval v tomto smere žiaden dôkaz. Ak „mali prirodzene držať stranu dcéry“, tak zjavne o povahe týchto skutkov spolu hovorili a tak potvrdzuje, že vedel, aké sú dôvody, pre ktoré žiadajú vrátiť dar. V zmysle rozhodnutí ústavného súdu platí pri výklade právnych úkonov zásada uprednostnenia platnosti pred ich neplatnosťou. Zo všetkých uvedených okolností je pritom možné prijať záver o tom, čo bolo dôvodom pre domáhanie sa vrátenia daru a že o týchto dôvodoch žalovaný vedel už pred podaním žaloby a je neopodstatnená preto námietka neplatnosti právneho úkonu. Ďalej uviedli, že právo na vrátenie daru nebolo premlčané. Z podania trestného oznámenia aj začatia trestného stíhania vyplýva, že situácia v rodine sa zmenila asi v roku 2000, v súvislosti s prestáňovaním a dokončovaním rodinného domu, pričom od roku 2005 po strate zamestnania žalovaného situácia eskalovala a násillné správania začali byť záležitosťou každodenného života a postupne sa stalo neznesiteľné. Orgány činné v trestnom konaní vymedzili obdobie týrania od roku 2006 - 2007 až do roku 2010. V trestnom oznámení sa spomínajú viaceré skutky z roku 2009 a aktuálne následky a prežívanie dcéry a vnučky darcov sú opisované v správe Centra nádeje v roku 2010. K tvrdeniu žalovaného, že súd nerešpektoval zásadu viazanosti rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní a súdov uviedli, že podľa C.s.p. je súd viazaný výlučne rozhodnutím o tom, kto spáchal trestný čin alebo priestupok; neplatí však viazanosť rozhodnutím, ktorým bolo konanie o skutku zastavené či trestné oznámenie odmietnuté. O otázke posúdenia skutkov z hľadiska súladu s dobrými mravmi je súd povolaný rozhodnúť bez ohľadu na to, či

tieto skutky boli stíhané alebo nie. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že postup orgánov činných v trestnom konaní nebol správny, keď trestné oznámenie odmietol len pre „rozhodnutie znalca o tom, že poškodené netrpia syndrómom týranej ženy“, ktorý postup je v súčasnosti prekonaný, a zvlášť za okolností, že zo záverov znalca vyplýva, že žalovaný sa dopustil skutkov sexuálneho násillia, ktoré zanechali následky na zdraví žalobkyni 1/. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalovaného, že v konaní o vylúčení žalovaného z užívania sa konštatovalo, že k násilliu nedochádzalo, naopak súd uviedol, že nepochybuje o týchto skutočnostiach, avšak po 10 rokoch od zákazu vstupu, nevidel ďalej dôvod na záver o odôvodnenosti trvania tohto obmedzenia, keďže k násilliu už nedochádza a žalovaný nemá záujem nehnuteľnosť užívať. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že sa nesprával k žalobcom a blízkym osobám v hrubom rozpore s dobrými mravmi, odôvodnenie jeho odvolania v tejto časti je zmätočné, počas celého konania rôzne upravuje informácie o tom, aké vzťahy má s deťmi či bývalou manželkou. Vo vyjadrení uviedol, že má výborné vzťahy s oboma dcérami, z ich výpovedí doloženými písomne a potvrdených aj výsluchom, vyplýva opak. Staršia dcéra má dlhodobé psychické problémy vyplývajúce zo správania žalovaného, ktoré jej ovplyvňujú život aj v dospelosti. Násillné správanie vyplýva aj z ďalších dôkazov. Obviňovanie vlastnej dcéry z toho, že si hrubé správanie zaslúžila, či stotožňovanie jej s „hysterickou kravou“ ako dôvodom pre jej nevierohodnosť, sami osebe potvrdzujú dôvodnosť podanej žaloby. Žalovaný v celom konaní neprodukoval jediný dôkaz o jeho tvrdení o starostlivom správaní voči rodine a teda nevyvrátil dôkazy, ktoré boli v konaní predložené. Správny je preto záver súdu o dôvodnosti žaloby.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, v medziach dôkazných návrhov sporových strán, na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobkyne, ako právne nástupkyne pôvodných žalobcov, domáhali proti žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva z dôvodu vrátenia daru. Vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyšli najavo. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď skúmal naliehavý právny záujem žalobkyň na požadovanom určení v súlade s § 137 C. s. p. a na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne vyložil a dospel k správnym záverom, že žalobkyne 1/ až 3/preukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že darovacou zmluvou zo dňa 15.07.1998 žalobkyňa 1/ a žalovaný nadobudli predmetné pozemky do podielového spoluvlastníctva o veľkosti spoluvlastníckeho podielu každý 1/2, a že boli naplnené podmienky na vrátenie daru žalovaným, keď k členom rodiny darcov sa správal spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy, pričom išlo o sústavné porušovanie, ktoré bolo značnej intenzity a trvalo po dlhú dobu a právni predchodcovia žalobkyň splnili aj procesnú podmienku doručením výzvy na vrátenie daru žalovanému. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodnil, v súlade s ust. § 220 ods. 2 C. s. p., keď s poukazom na zodpovedajúcu právnu úpravu a aj ustálenú judikatúru uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil rozhodnutie po skutkovej, ako aj po právnej stránke a vysporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacimi s predmetom konania.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že petit žaloby podanej pôvodnými žalobcami 1/ a 2/ obsahoval vady, na ktoré poukázal aj odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 31.07.2019, keď z neho nebolo zrejmé, či predmetné nehnuteľnosti pôvodní žalobcovia žiadali prikázať do ich bezpodielového alebo podielového spoluvlastníctva a v akých podieloch, neobsahoval ani špecifikáciu podielu žalovaného, ktorý mal vrátiť a nehnuteľnosť nebola označená podľa katastrálnych predpisov. V ďalšom konaní súd prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyzval žalobkyne na doplnenie a špecifikáciu žaloby, pričom žalobkyne vzhľadom na zmenu subjektov na strane žalobcov zmenili žalobný petit tak, že žiadali určiť, že podiel na predmetných nehnuteľnostiach patrí do dedičstva po pôvodných žalobcoch a zároveň rozšírili žalobu o určenie, že žalobkyňa 1/ je vlastníčkou podielu o veľkosti 1/2 k predmetným nehnuteľnostiam. Nedôvodne žalovaný v odvolaní namietal nesprávny postup súdu prvej inštancie spočívajúci v pripustení takejto zmeny petitu žaloby a jej pripustenie v

rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu. Odvolací súd vo svojom uznesení zo dňa 31.07.2019 č. k. 8Co/172/2018 - 153 vyslovil právny záver len vo vzťahu k pôvodnému petitu žaloby podanej pôvodnými žalobcami 1/a 2/ a až následne v ďalšom konaní žalobkyne na pojednávaní dňa 18.05.2020 navrhli pripustiť uvedenú zmenu petitu, ktorú súd prvej inštancie pripustil na pojednávaní dňa 21.09.2020. Civilný sporový poriadok nevylučuje uplatnenie viacerých nárokov jednou žalobou a ich prejednanie a rozhodnutie o nich v jednom konaní, ale umožňuje kumuláciu viacerých uplatnených nárokov v jednom konaní aj spojením na spoločné konanie podľa § 166 takých konaní, ktoré spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Nepripustenie zmeny žaloby súdom upravuje v ustanovení § 143, podľa ktorého súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe a tiež, ak by na konanie o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálne príslušný iný súd, o ktoré prípady však v prejednávanej veci nejde. Pokiaľ sa žalobkyňa 1/v konaní, v ktorom sa žalobkyne 1/, 2/, a 3/, ako právne nástupkyne pôvodných žalobcov domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po pôvodných žalobcoch, zároveň domáhala určenia jej vlastníctva k podielu o veľkosti 1/2 na predmetných nehnuteľnostiach, ide o veci, ktoré skutkovo spolu súvisia, keďže ide o nároky vyplývajúce z darovacej zmluvy zo dňa 15.07.1998, ktorou pôvodní žalobcovia darovali predmetné nehnuteľnosti žalobkyňi 1/a jej manželovi - žalovanému. Neboli preto splnené podmienky pre nepripustenie tejto zmeny žaloby v zmysle uvedených ustanovení, pričom žalobkyne 2/a 3/sa touto časťou žaloby (o určenie vlastníckeho práva žalobkyne 1/) nedomáhajú ochrany svojich práv a preto v tejto časti nie sú stranami sporu; sú stranami sporu len v časti uplatneného nároku na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva. Takto rozšírená žaloba nezasahuje do konania o vysporiadanie BSM, keďže ide o nehnuteľnosti nadobudnuté žalobkyňou 1/a žalovaným darovaním za trvania ich manželstva, ktoré v zmysle § 143 občianskeho zákonníka nemohli nadobudnúť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ale len do výlučného vlastníctva tak, ako uviedol súd prvej inštancie. V konaní bol preukázaný nesprávny zápis na príslušnom liste vlastníctva o tom, že tieto nehnuteľnosti sú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, žalobkyne 1/ a žalovaného a vzhľadom na to má žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení jej vlastníctva, keď určovacia žaloba je spravidla vždy prípustná v prípade právnych vzťahov k nehnuteľnostiam, pretože takéto rozhodnutie môže byť podkladom pre uskutočnenie zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností a teda v prípade nesprávneho zápisu, určovacia žaloba sleduje dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom.

7. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že právny úkon darujúcich nemožno považovať za neplatný pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť, z dôvodu, že ho podpísali obaja darujúci, ale prelína sa v ňom jednotné číslo, a že konania, ktorých sa mal žalovaný dopustiť v rozpore s dobrými mravmi, sú opísané všeobecne, nekonkrétne. Pôvodnými žalobcami predložená písomná výzva zo dňa 08.03.2010, ktorou vyzvali žalovaného na vrátenie daru, obsahuje riadne označenie oboch darcov aj s ich podpismi a samotné prelínanie sa jednotného čísla v texte tejto výzvy nespôsobuje jej nezrozumiteľnosť alebo neurčitosť. Pokiaľ ide o uvedenie konkrétnych skutočností, v ktorých darcovia videli hrubé porušenie dobrých mravov, z predmetnej výzvy je zrejmé, že išlo o hrubé porušenie dobrých mravov voči ním ako darcom a im blízkym osobám, konkrétne voči ich dcére - žalobkyňi 1/a voči ich vnučkám; toto správanie konkretizovali ako fyzické a verbálne útoky na ich dcéru s dôsledkom jej dlhodobého pociťovania intenzívnych obáv o svoje zdravie, pričom zdôraznili, že išlo o správanie hrubo porušujúce dobré mravy voči im blízkym osobám a to značného rozsahu; ďalej ako opakované negatívne verbálne napádanie oboch darcov. Z uvedeného je zrejmé, že za správanie žalovaného hrubo porušujúce dobré mravy nepovažovali jeden alebo niektoré viaceré skutky žalovaného, ale jeho sústavné a dlhodobo trvajúce fyzické a verbálne útoky na ich dcéru s dlhodobým následkom spočívajúcim v pociťovaní intenzívnych obáv o svoje zdravie a tiež sústavné negatívne verbálne napádanie oboch darcov. Vzhľadom na to, že k týmto verbálnym a fyzickým útokom malo dochádzať sústavne, v rámci každodenného správania sa voči rodine, ktorých intenzita sa zvyšuje dlhodobosťou ich trvania, možno takéto uvedenie skutočností odôvodňujúcich vrátenie daru, považovať za dostatočne konkrétne. Okrem toho odvolací súd je toho názoru, že prejav vôle darcu voči obdarovanému nemusí predchádzať žalobe, ale nič nebráni tomu, aby úkon smerujúci k vráteniu daru bol obsiahnutý priamo v žalobe (NS ČR 22Cdo 162/2001). V takom prípade nastávajú účinky tohto právneho úkonu darcu okamihom doručenia žaloby žalovanému. V žalobe pôvodní žalobcovia ako dôvody vrátenia daru uviedli, že žalovaný počas obdobia nezamestnanosti riešiť svoju situáciu nadmerným užívaním alkoholu; z dôvodu hrubého porušenia pracovnej disciplíny musel niekoľkokrát ukončiť pracovný pomer, vzhľadom na starostlivosť o vnúčatá a dlhy spojené s výstavbou a dokončením rodinného domu bolo na ich dcéru, aby pracovala nad rámec pracovného času, jej príjem bol jediným príjmom, sama splácala všetky záväzky, žalovaný sa prestal zaujímať o zabezpečenie chodu domácnosti a o zabezpečenie dostatočného príjmu pre rodinu; jeho

správanie začalo byť agresívne a vyústilo až do fyzických útokov voči dcére a vnučkám, pričom svojim konaním ohrozoval dcéru s úmyslom poškodiť ju a ublížiť jej počas dlhšieho obdobia; vyhrážal sa dcére, ponižoval ju a to aj v prítomnosti oboch detí; ohrozoval nielen dcéru, ale aj staršiu ako aj mladšiu vnučku na zdraví; začal sa vyhrážať aj im (darcom), vulgárne im zvykol nadávať, počas jeho prítomnosti v dome im bránil navštíviť dcéry a vnučky a dcére a vnučkám zakazoval navštevovať ich; keď daryňa sa zotavovala po operácii a vypomáhala jej dcéra, opakovane im telefonoval a to aj v nočných hodinách, vulgárne ich urážal, nadával a vyhrážal sa a neprávom obviňoval. Ďalej uviedli, že znehodnocoval a znečisťoval ich pozemok svojim neporiadkom, prehadzoval ohorky z cigariet aj pozbierané psie výkaly k nim cez plot do dvora, kde chovali hydinu. Taktiež uviedli, že dcéra sa v súčasnosti domáha ochrany svojich práv prostredníctvom podania trestného oznámenia vo veci týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré je t. č. v štádiu vyšetrovania a v rámci predbežného opatrenia na zákaz vstupu odporcovi do nehnuteľnosti sa domáha ochrany svojho zdravia; súd jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovel. Z uvedených skutočností je zrejmé, že dôvodom vrátenia daru bolo, že intenzita sústavného porušovania dobrých mravov žalovaným sa v roku 2010 stupňovala jeho agresívnym správaním voči darcom, ktorým vulgárne nadával, v čase zotavovania sa daryne po operácii ju a aj jej dcéru, ktorá jej pomáhala, vulgárne urážal a nadával im; najmä však agresívnym správaním voči ich dcére, ktorú ponižoval, vyhrážal sa jej, ubližoval jej a to aj fyzickými útokmi a v takej miere, že sa cítila týraná a z toho dôvodu podala trestné oznámenie na žalovaného a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Týmto darcovia dostatočne konkretizovali opakované a sústavné konanie žalovaného, dosahujúce intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov.

8. Na základe vykonaného dokazovania správne súd prvej inštancie ustálil, že zlé vzťahy medzi manželmi započali v roku 2004 - 2005 a trvali až do odsťahovania sa žalovaného zo spoločnej domácnosti v roku 2010, správanie žalovaného bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi a prekračovalo bežné nehody medzi manželmi, pričom za správanie žalovaného hrubo porušujúce dobré mravy možno považovať najmä to, že od roku 2006 - 2007 mal žalobkyňa 1/a dcéru X. spôsobiť fyzické a psychické utrpenie hlavne slovnými a fyzickými útokmi opísanými v bode 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tieto závery aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplývajú nielen z výpovede svedkyne X. H., ale aj zo záverov znaleckého posudku č. 23/2010, vypracovaného B.. R. T., zo správy psychológa W.. B. I. a zo správy z poradenského procesu dňa 19.03.2010, vypracovanej W.. L. G., sociálnou pracovníčkou. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že k poslednému konaniu žalovaného, ktoré z hľadiska intenzity a závažnosti aj podľa objektívnych kritérií už možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, došlo v roku 2009 počas cesty autom spolu so žalobkyňou 1/a ich dcérou, kedy žalobkyňa 1/ vytrhával volant z rúk, mykal ním a vykrikoval, že sa idú zabiť, čím vážne ohrozil život a zdravie žalobkyne 1/ a ich dcéry a spôsobil im prežívanie pocitu veľkého strachu o ich život a zdravie. O tom, že išlo o najintenzívnejšie porušenie dobrých mravov svedčí aj to, že po tomto incidente sa žalobkyňa 1/ rozhodla podať trestné oznámenie. Uvedené vyplýva zo znaleckého posudku č. 23/2010, vypracovaného B.. R. T., znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, obsahujúceho aj výpis zo spisového materiálu, z ktorého znalec vychádzal, vrátane výpovede poškodenej, podľa ktorej dňa 29.03.2010 okrem iného uviedla, že "spúšťačím mechanizmom trestného oznámenia bolo, že keď išli v októbri 2009 autom, mal vypité, počas jazdy jej trhal volant z rúk a vykrikoval, že sa idú zabiť... mala strach, lebo vzadu sedela dcéra B.. To ju presvedčilo, že musí podať na neho trestné oznámenie ". Taktiež v rámci psychologického vyšetrovania na otázky znalca uviedla, že "Dlho nad tým váhala, či má podať trestné oznámenie, alebo nie. Stále živila nádej, že to bude lepšie, že si uvedomí, čo robí. "Poslednou kvapkou" bolo ako išli autom z L., šoférovala ..Mal vypité a zrazu mu "preplo" a začal jej mykať volantom.. Dostala veľký strach, uvedomila si, že je to vážne, že už musí s tým niečo robiť.. Začala chodiť na sedenia do Nádeje.. " Na základe uvedeného konania žalovaného, ku ktorému došlo v októbri 2009, žalobkyňa 1/ podala trestné oznámenie zo dňa 28.02.2010 a teda pôvodní žalobcovia sa výzvou na vrátenie daru zo dňa 08.03.2010, ako aj žalobou podanou dňa 16.07. 2010 domáhali proti žalovanému vrátenia daru (okrem iného aj z dôvodu podania trestného oznámenia ich dcérou na žalovaného vo veci týrania blízkej a zverenej osoby) pred uplynutím trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

9. Odvolací súd posúdil ako nedôvodnú námietku žalovaného, že napriek jeho obrane v dôkaznej situácii tvrdenia proti tvrdeniu, akceptoval nepodložené tvrdenia žalobkyne a vychádzal z dôkazov, do ktorých sa tieto jej tvrdenia premietajú. Súd prvej inštancie správne vychádzal zo záverov znaleckého posudku a odborných vyjadrení, ktoré neobsahujú len reprodukciu tvrdení žalobkyne 1/, ale zhodne potvrdili, že u žalobkyne 1/a dcéry X. sa prejavujú charakteristické znaky týrania v domácom prostredí, ako aj že nemajú tendenciu k fabuláciám; výpoveď žalobkyne 1/ bola znalcom, psychológom aj

sociálnou pracovníčkou považovaná za vierohodnú. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na to, že dcéra žalovaného pripustila negatívny vplyv svojej matky tiež požívajúcej alkoholické nápoje, o čom znalci a odborníci posudzujúci psychický stav a vierohodnosť výpovedí nevedeli; že nedokázala popísať k akému konaniu malo dôjsť od roku 2005 - 2006 okrem toho, že otec požíval alkoholické nápoje a že pokiaľ ako dôvod na privolanie policajnej hliadky uviedla, že otec jej vypol internet, nejde o konanie v rozpore s dobrými mravmi, ale o výchovné opatrenie otca. Z výpovede X. H. vyplýva, že ako konanie, ku ktorému malo dôjsť v uvedenom období, neuviedla len požívanie alkoholických nápojov otcom, ale v súvislosti so zlou situáciou v domácnosti pokiaľ ide o vzťahy otca k nej a k matke uviedla, že jeho útoky prichádzali po tom, ako požil alkoholické nápoje. Pokiaľ ide o konkrétne konanie žalovaného, uviedla tiež, že ju otec vyhadzoval z domu, na ulicu a pod.; na starých rodičov vykrikoval, mame zakazoval navštevovať starú mamu v čase, keď bola chorá; ďalej sa vyjadřila, že otec mal násilnícku povahu a bolo to spôsobené alkoholom. Pripustila, že častokrát vznikali hádky aj z dôvodu, že mama požila alkohol, ale z jej výpovede nevyplývalo, že by žalobkyňa 1/ svojím správaním po požití alkoholu vyvolávala hádky a konflikty; usudzovala, že pila z nešťastia a situácie, ktorú navodzoval na 90% žalovaný a vznik konfliktov hodnotila tak, že ich strojcom bol žalovaný. Ako dôvod na privolanie polície neuviedla, že otec jej vypol internet, ale ako dôvod uviedla hádku, ku ktorej v súvislosti s tým došlo. Z výpovede svedkyne nevyplýva, že by správanie sa žalobkyne 1/, alebo jej výpovede boli ovplyvnené požívaním alkoholických nápojov. Žalovaný poukazoval aj na to, že súd žalobu žalobkyne 1/na vylúčenie zo spoločného bývania zamietol a orgány činné v trestnom konaní mu nevzniesli obvinenie a jeho konanie nebolo považované ani za priestupok, z čoho vyvodzoval pochybnosť o tom, či k udalostiam, z ktorých súd vychádzal, skutočne došlo. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, z čoho nemožno vyvodiť, že by sa skutok nestal, ani že by ním neboli porušené dobré mravy, alebo že by toto porušenie nedosahovalo intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov. Z dôvodu zastavenia trestného stíhania vyplýva len to, že konanie žalovaného nenapíňa skutkovú podstatu trestného činu, ktorú však nemožno stotožňovať s pravidlami správania sa označovanými ako dobré mravy. Za konanie hrubo porušujúce dobré mravy nie je považované len také správanie alebo konanie, ktorým by dochádzalo k páchaniu trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalovaného, z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených, nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyne 1/, 2/a 3/, ktoré mali úspech v odvolacom konaní, majú proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho

súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote vydané dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).